

VIDĚNO Z DRUHÉ STRANY

Noci muzeí a kostelů – tradice, která inspiruje

JIŘÍ MIHOLA
člen
Zastupitelstva
města Brna
(KDU-ČSL)

Roku 2005 se město Brno přihlásilo k prvnímu ročníku Festivalu muzejních nocí, který navazuje na podobné akce známé z velkých evropských měst.

Při jeho zrodu jej provázela otázka, jak lidé zareagují. Hloučky lidí putující během muzejní noci nezvykle živými

brněnskými ulicemi, zaplněné expoziční sály a fronty před doplňkovými atrakcemi jsou dnes nadějným signálem, že se zájem o naši minulost a kulturně-historické dědictví to není tak zlé.

Nyní se ale objevila jiná otázka – do jaké míry naplňuje tato akce jeden z hlavních záměrů, totiž motivovat lidi k častější návštěvě muzeí a galerií v průběhu celého roku? Jako člověk, který má k těmto institucím profesně blízko, se domnívám, že by bylo účelné motivovat návštěvníky hned v několika směrech. Nižší ceny vstupného v kombinaci s bonusy (např. každá pátá návštěva zdarma, výraznější slevy u příležitosti různých svátků či volný vstup pro rodiče s dětmi na rodičovské dovolené) by jistě mohly pomoci.

Jako významné kulturní centrum by si Brno zasloužilo čas od času uvítat výstavu republikového nebo středoevropského rozměru, pak by jistě i s plným vstupným nebyla o návštěvníky nouze. A dovedu si velmi dobře představit i podchycení narůstající skupiny seniorů nebo rozsáhlejší spolupráci muzeí a škol. V hlavní turistické sezóně by se mohla osvědčit i prodloužená otevřená doba. Odezva veřejnosti na muzejní noc je výzvou a zároveň inspirací i pro další kulturní instituce, které bojují o svého návštěvníka.

Podobně jako muzejní noc je také Noc kostelů inspirována zahraničními zkušenostmi. I v tomto případě se výsledek dostavil, byť je trochu zvláštní, že mnozí lidé objevují tisíciletou křesťan-

skou kulturu až prostřednictvím zvláštní nabídky, kdy jsou působivá chrámová prostředí umocněna noční atmosférou a pestrými programy. Možnost prohlídky většiny brněnských kostelů je ale stále vzácnější. Interiéry nedostatečně zabezpečené před zloději a vandaly jsou čím dál častěji chráněny zamčenými dveřmi. Ačkoli kostely nebyly primárně budovány jako turistické atrakce, je dnes nutné respektovat, že na ně velká část návštěvníků nahlíží především jako na kulturní památky a svědky minulosti. V rámci spolupráce města a církve by bylo užitečné nalézt model, který by umožňoval, aby dveře brněnských kostelů zase mohly být běžně otevřeny a cenné interiéry mohly oslovit všechny zájemce o duchovní kulturu.

DOPISY ČTENÁŘŮ

Širší souvislosti brněnského Janáčkova centra

V květnovém čísle Brněnského Metropolitanu píše o výstavbě Janáčkova kulturního centra s koncertním sálem členka Zastupitelstva města Brna Irena Matonohová způsobem, který nesvědčí o hlubším proniknutí do problému. Autorka navrhuje propojení orchestru Janáčkova divadla s Filharmonii Brno, zpochybňuje místo pro výstavbu centra, zvolené po dlouhých jednáních jako optimálně navazující na sídlo filharmonie, a dovozuje, že stavba centra není v současné době nutná. Následně odkazuje do budoucna, kdy by stavba „byla nepochybně přínosem a Brno by si ji určitě v budoucnu zasloužilo“.

Tento názor není nový; v Brně slyšíme (my i naši předkové) podobné poukazy do budoucna od politiků zhruba posledních 90 let. Po celou tuto dobu politici všech zbarvení vždy slibovali (před volbami a těsně po nich), že konečně již vyrovnají evropskou ostudu, a že se Brno dlouhodobě „pyšní“, a že mu tedy – patrně jako poslednímu městu této velikosti v Evropě – konečně bude postaven moderní koncertní sál. Během volebního období pak politická vůle postupně vyprchává, jak se ukazuje, že koncertní publikum (ač překvapivě četné, jak před časem konstatoval při zahájení koncertního cyklu filharmonie i primátor Onderka) přece jen není tak důležitou voličskou skupinou. A ke konci období se pokaždé poukáže k období dalšímu, kdy již zcela jistě...

Koncertní sál není pouze jakákoli dostatečně velká budova; musí splňovat především akustické požadavky, aby umělecké úsilí orchestru a spolupracujících hudebníků došlo naplnění a nevytrácelo se v provazích, jak tomu nutně je v každé divadelní budově. Zaplatpábnu za letité provizorium filharmonických koncertů v Janáčkově opeře s pomocnou zvuk odražejíci „bednou“, ale zkusil si někdo ze zodpovědných politiků poslechnout tutéž filharmonii v pořádném koncertním sále? Zeptal se někdo dirigentů, zda je možné s filharmonickým orchestrem plnohodnotně zkoušet v sice krásném a akustickém, ale velikostí pouze pro komorní hudbu vhodném sále Besedního domu? Ostatně, na základě podobně fundovaných názorů jako ve zmiňovaném článku i tato budova byla po revoluci vážně ohrožena, neboť její využití jako burzy nebo tržnice by bylo nepochybně výnosnější. Zde se podařilo několika obětavým a angažovaným lidem katastrofickému vývoji zabránit. Avšak přesvědčit politiky o tom, že v kulturních zemích je kvalitní filharmonický koncertní sál samozřejmou součástí výbavy i daleko menších a méně významných měst, se po dlouhá léta nedaří.

Ekonomické aspekty, o nichž paní Matonohová píše, jsou nepochybně důležité a je třeba je zohledňovat. Je však také třeba zvážit priority: budeme se řídit jen otázkou ekonomických výnosů a voličských nálad, nebo budeme mít vizi kulturního velkoměsta a velkoryse bychom neměli ponechávat těžko pochopitelnou zásadní kulturní mezeru a že město, jako je Brno, si zaslouží koncertní sál hned? Tím spíše, že příklady menších českých a moravských měst ukazují, že tam, kde politická reprezentace vzala tuto věc za svou a vážně se zasazovala třeba o získání evropských fondů, koncertní sály stojí nebo stát brzy budou. Jiří Jan

Podpořme farmářské trhy v centru Brna

IRENA MATONOHOVÁ
členka
Zastupitelstva
města Brna
(TOP 09)

V poslední době jsou v Brně stále populárnější farmářské trhy. Patřím mezi jejich podporovatele.

Asi nejsem sama, kdo má negativní pocity při kupování česneku z Číny. Zde

je situace dokonce velmi vážná, protože už je problém opatřit i kvalitní sadbový česnek. Netýká se to však jen „medializovaného“ česneku. Záplava levnějších potravin z cizích zemí (leckdy pochybné kvality) likviduje naše drobné zemědělce.

Je nezbytně nutné místní zemědělce podpořit a umožnit jim prodávat čerstvé a kvalitní domácí produkty, které v běžném supermarketu nejsou k dostání. O tuto nabídku mají Brňané stále větší zájem a jejich ohlasy jsou jednoznačně pozitivní.

Na farmářské trhy patří nejen ovoce a zelenina, ale i maso, mléčné výrobky,

víno nebo květiny. Obec může prodejcem pomoci tím, že jim pronajme prostory vhodné ke konání trhů za symbolickou cenu. Další možností je převzít nad jejich pořádáním záštitu. Pak je jejich konání zcela v režii obce.

V současné době se farmářské trhy konají na ulici Kotlářské a Údolní a také v Bystřici a Medláncích a klasické zelenářské trhy pak v tradiční lokalitě Zelný trh. Jsem přesvědčena, že jeden Zelný trh (s omezeným sortimentem) pro střed Brna nestačí. Proto vítám záměr radnice Brno-střed umožnit konání farmářských trhů přímo na náměstí Svobody.

Akce tohoto druhu nejenže oživí

střed města a přilákají spoustu zájemců, ale také mohou pomoci kamenným obchodům, které se potýkají s odlivem zákazníků kvůli velkým prodejním řetězcům. Radní města Brna by tento záměr měli jednoznačně podpořit, a to jak aktivními propagačními akcemi, tak i finanční záštitou. Je však také nezbytné provádět přísné kontroly původu, kvality a čerstvosti zboží od drobných zemědělců. Tyto atributy musí být nakupujícím stabilně zaručeny.

Věřím, že farmářské trhy se v centru Brna zabydlí a budou neodmyslitelnou součástí koloritu tak, jak je to běžné v jiných evropských zemích.

ROZHOVOR

Pouhé zvyšování počtu vysokoškoláků nikam nevede

Magisterským a doktorským studentům pedagogiky přijel do Brna 17. a 18. května přednášet mezinárodně uznávaný odborník na vzdělávací politiku Tom Schuller, který přijal pozvání Ústavu pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Dlouhá léta vedl Centrum pro pedagogický výzkum a inovace při OECD v Paříži, nyní působí jako ředitel společnosti Longview v Londýně a přednáší o aspektech vzdělávání dospělých a celoživotního učení. S Brnem však pojí nejen pracovní vztah – prarodiče Toma Schullera pocházejí právě odtud. Rozhovor vznikl ve spolupráci s vedoucím Ústavu pedagogických věd FF MU Milanem Polem a jeho kolegou Petrem Novotným.

• Lidé s vysokoškolským vzděláním stále nejsou v české populaci zastoupeni tolik, jako je to u jiných zemí OECD. Ve věkové skupině mladých lidí je ale počet jedinců s univerzitním vzděláním vyšší než v jiných zemích. Co si o podílu lidí s akademickým titulem myslíte?
Myslím, že se až příliš upínáme na to, kolik lidí studuje vysokou školu. Otázkou zůstává, jakým způsobem využijeme absolventy vysokých škol poté, co vstoupí na trh práce. Potřebujeme důkladnější analýzu toho, jaké mají absolventi dovednosti a jak jsou tyto dovednosti využity v zaměstná-

ní. V Británii existuje mnoho důkazů o tom, že na trhu je mnohem více absolventů, než kolik jich je opravdu potřeba podle počtu existujících pracovních míst. Říci pouze, že zvýšíme počet absolventů např. v oblasti IT, inženýrských oborů nebo přírodních věd na takový standard, jaký bude dobrý pro ekonomiku, není moc citlivý způsob, jak se pohnout vpřed. Je pravděpodobné, že v některých zemích bude možná potřeba více lidí bez vysokoškolského vzdělání, ale s vyšší kvalifikací. A především se musíme zaměřit na to, jak jsou jejich kariéry strukturovány a spravovány. Je to opravdu výzva.

Foto: Z. Kolařík

• Jak se díváte na mezinárodní srovnávání výukových výsledků žáků, jako je například program PISA organizovaný OECD, který každé tři

roky srovnává znalosti patnáctiletých žáků základních a středních škol v různých zemích?

Podle mě měla PISA pozitivní vliv ve svých začátcích. Tehdy byla nesmírně účinným způsobem, jak mohly vlády říci, jak si jejich vzdělávací systém vede, jak si vedou jejich studenti v porovnání s ostatními zeměmi. Dle mého názoru se z toho ale stal průmysl, jednotlivé cykly po sobě následují příliš rychle a na PISA testy je upřeno až příliš mnoho pozornosti. Klíčovou věcí u mezinárodních testů je podle mě to, jakým způsobem jsou informace z nich využity v konkrétním národním kontextu. Pokud budou lidé posedlí pouze tím, na kterém místě se v tabulce umístili, nebude to moc užitečné v reálném životě. Otázkou je, jak se můžeme z těchto srovnání poučit. A to není jednoduché určit. Vyžaduje to určitý proces – politickou debatu, diskusi s veřejností, odborníky a politiky.

• Co byste tedy navrhl českým politikům a učitelům, až uvidí, že výsledky českých žáků se v tabulce propadají?

Užitečnou cestou kupředu je stanovit si menší skupinu srovnatelných zemí. Tyto země mezi sebou vybudují síť vztahů a učí se ze zkušeností ostatních. Můžete říct, že se vám daří hůř než Koreji. Je úplně možné,

že se máte co naučit od Koreje, ale já bych na to byl opatrný, dokud Koreji opravdu neporozumíte. Spojením menšího počtu zemí, kde výzkumníci, politici i novináři pochopí, co tato srovnání opravdu znamenají, získáte informace vyšší hodnoty.

• Nejen v Brně se úspěšně rozvíjejí tzv. univerzity třetího věku, které se zabývají vzděláváním starších lidí. Jaké zkušenosti s tímto typem vzdělávání mají jiné evropské země?

Univerzity třetího věku jsou neuvěřitelně úspěšné a rostou velmi rychle. Rozhodně je tomu tak v Británii a i v jiných zemích. Důvody jsou různé. Lidé jsou často vzdělanější, jejich zdraví je lepší, a žijí tedy déle a mají chuť dělat různé věci. Důležité je zmínit i vzdělávání na pracovišti u starších pracujících za účelem udržení jejich dovedností. To je velký problém, protože vzdělávání po padesátce ve většině zemí pokulhává. A mnoho lidí ve věku 50–70 let má vcelku mladé děti nebo vnoučata a mají zájem se učit s ostatními, podporovat se ve vzdělávání. Především se musíme dívat na rodinu jako na jednotku, ale v širším smyslu. Právě rodina bude mít v budoucnu nejen neuvěřitelné sociální a ekonomické dopady, ale také dopady vzdělávací.

Rozhovor připravila
Zuzana Gregorová

Radniční televizní magazín Brněnské oko můžete vidět na Přímě každý čtvrtek od 17.40 hodin nebo na webu oko.brno.cz. Přináší informace z magistrátu a z dění ve městě:

- ▶ politická rozhodnutí volených orgánů, která ovlivňují život a rozvoj metropole
- ▶ pravidelné rubriky přibližují práci magistrátu, městské policie a městských společností
- ▶ kulturní okamžiky představují pestrou paletu uměleckých a společenských aktivit
- ▶ sportovní okamžiky nabízejí pohledy do činnosti profesionálních i amatérských klubů

METROPOLITAN Příští číslo bude distribuováno 2. a 3. července 2011.

Brněnský Metropolitan čtete také na stránce metropolitan.brno.cz:
• delší verze článků • více fotografií • kompletní archiv • aktuální číslo ke stažení

URBAN CENTRUM BRNO | OTEVÍRACÍ DOBA | ÚT - PÁ | 10:00 - 18:00 | HOD | SO | 13:00 - 16:00 | HOD | STARÁ RADNICE | MEČOVÁ 5 | 602 00 BRNO | VSTUP VOLNÝ | TEL: 420 542 210 297 | e-mail: urbancentrum@brno.cz | www.urbancentrum.brno.cz

Aktuální vývoj projektu Europoint Brno, který zahrnuje přestavbu železničního uzlu a výstavbu nové městské čtvrti Jižní centrum, je tématem besedy, jež se konají každou středu od 17 hodin v Urban centru (Stará radnice, Mečová 5). Zde mohou zájemci také zhlédnout krátký filmový dokument o postupu prací na tomto pro město Brno rozhodujícím projektu.